

[Jens Thoft]

har kunnet tilslutte sig kommunikerer om behovet for up to date-føring, modernisering, eller hvad man nu har kaldt det.

SF er fuldstændig enig med regeringen, når den taler om behovet for reduktion af atomvåben, men vi skal gøre opmærksom på, at det, det handler om, jo er, at nogle forældede, gamle, upræcise atomvåben med kort rækkevidde skal udskiftes med nye længererækkende, mere præcise atomvåben – ganske vist skal der være færre af dem – det kalder vi ikke nedrustning.

Køreplanen i den proces, som vi allerede er langt inde i, var jo først Montebellobeslutningen fra 1983. I 1985 identificerede man, som det hed, så med henvisning til Montebellobeslutningen fire områder, hvor moderniseringen skulle ske, nemlig på Follow on to Lance, på spørgsmålet om modernisering af atomartilleri, indførelse af et nyt taktisk luft til jord-missil, det, der hedder TASM, og endelig modernisering af luftstridskræfterne, så de bliver »dual capable«.

John Galwin, NATO's øverstkommanderende, har i slutningen af januar 1989 ifølge Jane's Defence Weekly fremlagt en rapport, og sagen behandles nu i High Level Group, som kommer med indstilling til NPG-mødet i Bruxelles i april, som så skal indstille sagen til NATO-topmødet senere på året.

Det er køreplanen, men vi er altså meget, meget langt fremme i denne proces, og det er for SF helt afgørende at forhindre denne fornyelse. Vi skal gøre opmærksom på, at planerne går ud på at udskifte 88 gamle Lanceraketsystemer med genladningsmuligheder med 750 Multiple-launch-rocket-system, altså de såkaldte MLRS-systemer med genladningsmuligheder. Det fremgår af Department of Defence, The Annual Report for Fiscal Year 1990, p. 194.

En sådan beslutning har meget vidtrækkende implikationer for den militære balance i Europa, ligesom det vil vanskeliggøre fremtidige våbenkontrollforanstaltninger.

Der findes i dag mange konventionelle MLRS-affyringsramper. Disse skal nu udstyres, så de også kan affyre atomvåben med en rækkevidde på indtil 500 km.

Ifølge det britiske forsvarsministerium agter NATO at stige på de 750 MLRS-systemer, hvilket ifølge dette ministeriums vurdering vil otte-doble det nuværende antal Lanceaffyringsramper. Men der er altså tale om indførelse af væ-

sentlige, nye systemer, og man er overordentlig langt fremme i beslutningsprocessen.

Jeg sagde, at disse skridt vil få katastrofale følger for nedrustningsforhandlingerne, idet »dual capable«-systemer ikke er umiddelbart identificerbare på satellitfotos. De viser ikke, om ladningen er atomar eller konventionel, og det skaber problemer både i forhandlingerne om konventionel nedrustning og i de forhandlinger om kortdistance- og slagmarksvåben, som burde komme.

Jamen, siger udenrigsministeren, russerne har så meget mere på det her område. Hvis det er sandt, er det uforståeligt, at man ikke vil bytte 88 systemer mod 16 gange flere. I øvrigt er det en sandhed, som er omtvistet. Hvis Udenrigsministeriet benytter data fra Det Internationale Institut for Strategiske Studier og sammenkæder dem med de data, man kan finde i US Congressional Research Service, viser det sig, at efter en sådan modernisering, som er under optræning, under planlægning, dér vil styrkeforholdet på centralfronten være 2 til 1 i vestlig favør.

NATO er altså i fuld gang med at træffe en snigende beslutning som den, vi så i 1979. Vi appellerer til Socialdemokratiet og De Radikale i regeringen – undskyld, Socialdemokratiet er jo ikke i regering, selv om de indgår forsvarsforlig – men vi appellerer om, at Danmark sætter så mange bremseklodser i NATO's fornyelsesplaner som overhovedet muligt. Vi er mildt sagt utrygge over, at vi i hvert eneste NATO-kommuniké i de sidste år har kunnet læse, at man er enedes om at understrege vigtigheden af, at raketterne føres up to date, at man har identificeret, hvilke nye områder det skal være.

Det er vores lønlige håb, at denne debat vil medvirke til, at den danske regering i lighed med den norske og den belgiske regering siger nej så højt, at det kan forstås af de implicerede – gerne så højt, så det også kan høres i Danmark.

**Bjørn Elmquist (V):**

Det var måske meget godt lige at citere og erindre om, hvad det er, SF's forespørgsel handler om. Man spørger, hvordan regeringen i NATO's atomplanlægningsgruppe og andre NATO-organer agter at arbejde for atomnedrustning og for at forhindre ny atomoprustning.